

ΣΤΗ ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ του 'Εθνικού Θεάτρου τρία μονόπρακτα νέων Έλλήνων συγγραφέων. Το «Υψάλινο Κιβώτιο» της Μαρίας Λαμπραδίου με σκηνοθεσία Στ. Παπαδάκη και σκηνικό Ν. 'Απέργη, «'Ο κύριος με τα παρδαλά» του Ν. Ζακόπουλου σε σκηνοθεσία Β. Ρίτσου και σκηνικό Ν. 'Απέργη και ο «'Αρχιτέκτων» της Θώρας Τρέζου με σκηνοθεσία Τ. 'Αλκούλη και σκηνικό Κ. Κλουδάτου.

ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ από τα τρία μονόπρακτα ένας άνθρωπος που ή ζήη του γράφει από δράσι φάνει στο φυσιολογικό της τέρας, δεν θέλει να παραδεχθή την πραγματικότητα. Ζητά μια παράτασι ζωής και, μέσα στη μοναξιά του, ανοίγει έναν φανταστικό διάλογο με το κορίτσι που άλλοτε στάθηκε σαν γαρά στη ζωή του και τώρα απόμεινε ανάνητη κλεισμένη σ' ένα υψάλινο κιβώτιο. Με τον διάλογο του ο εοφλημένος καθηγητής ζητά να δημιουργήσει μια ψευδαίσθηση ζωής.

Είναι μέσα στη φύση του ανθρώπου, στην εβώλογική απάτησι του αυτόσυντηρητικού του ένστικτου να μην παραδέχεται το τέρας της ζωής του σε καμιά έποχή και σε καμιά περίπτωση (έξω από κείνες που τυχαίνει από μόνος του να τερματίζει τη ζωή του). Σωστή συνεπώς είναι η επιθυμία του καθηγητή τόσο για παράτασι της ζωής του, όσο και για μια προσπάθεια αναστασι.

'Αλλά ή αντίστασιτική ατή προσπαθεια ποτέ δεν έχει στόχο την ψευδαίσθηση του όνειρου ή την έπαισιωσι του παρελθόντος. 'Αντίθετα, από μια ένστικτική τάσι, ο άνθρωπος τ' αποπειρεί όλ' αττά γιατί έστω και αν τοποθετηθούν μέσα στην πραγματικότητα — όπως ή συνάντησι μ' ένα παλιό φίλο, με μια παλιά τοποθεσία κλπ. — δεν κάνουν άλλο παρά, με την ύπομνησι της έποχής τους, να του υπογραμμίσουν τον θάνατο. Την αντιστασιτική του προσπάθεια την κάνει ο άνθρωπος που πλησιάζει στο τέρας, μόνο μέσα στην πραγματικότητα, είτε σαν ένα είδος λησμονίας (και όχι ένδυμησης) μ' ένα «χόμπυ» που ή δραστηριότητά του θα διώξη την πένθυμη σκέψι, είτε σαν ένα είδος ανασίωσης, με προσπάθεια για καινούργιες δημιουργίες ή καινούργιους έρωτες. Μία προσπάθεια συγκινητική και συνάμα τραγική στόν παραλογισμό της.

Αυτόν τόν στόχο θα έπρεπε να επιδιώξη ή συγγραφέας για να σταν μέσα στη

ΣΤΗ ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ

Τρία μονόπρακτα

δραματική πραγματικότητα, που θα μπορούσε να την διεκπεραιώση με ασφάλεια, μιά κι' από το έργο της δείχνει να κατέχη την τέχνη ενός λόγου ανώτερης ποιότητας, εκφραστικής και αισθητικής.

Τον καθηγητή απέδωσε εξαιρετά ο Γιάννης 'Αργύρης και το κορίτσι του ο νεύριος 'Αννυ Πασπάτη με τον Γ. Παλιό σ' έναν βοηθητικό ρόλο.

ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ έργο έχει βασικό θέμα το ίδιο με το προηγούμενο. 'Ο άνθρωπος, που τέλειωσε την κρουστέρα του πάνω στή γή κι' όμως, γυρνώντας εκεί απ' όπου ξεκίνησε, αρνείται να κατέβη από το δερροπλάνο. 'Αν κανείς σας ρωτήση αν είσθε «θάνατος» θα τόν πάρτε για τρελλά, αν όμως σας ρωτήση αν «πρόκειται να πεθάνετε», μόλις θα συγκρατηθήτε να μην τόν δείρετε. 'Όσο και ή δεύτερη αντίδρασι να είναι λογικά «πράλογη» ωστόσο είναι στην πραγματικότητα λογική. Και μέσα ακριβώς σ' αυτή την πραγματικότητα — εν αντιθέσι με το προηγούμενο μονόπρακτο — τοποθετεί ο συγγραφέας τόν ήρωα του σε μάχη άμεση προς τόν θάνατο. Μία μάχη λογική στόν παραλογισμό της έπειδή κατευθύνεται από τόν ένστικτικό δυναμισμό που στερείται λογικής, αλλά και περιφρονεί τήν λογική σαν κάτι το έξω πραγματικότητας, όπως και είναι. Κι' έδω ο ύποψήφιος του θανάτου είναι ένας «έν πολλας ματαιοδοξίας γενηράς» νεμάτος από έπιτυχίες, παράσημα, τιμές και... άτιμιες, που δεν έχει λόγο να τις άποκρύψη από τόν εαυτό του τουλάχιστο, στόν τελευταίο άπολογισμό. Του τις υπενθυμίζει άλλωστε ο θάνατος που όλο και ξεφυτρώνει κοντά του μ' ένα ύφος εύθυμο και ειρωνικό και συγκρόνης τραγικό και τρομοκρατικό, ευκίνητος κλόνων, με τη φρετρα του νεμιομένη από τόν συγγραφέα με βέλη αλάνθαστα, άφρονος σε όλη του, πλην από το άστοχο «βαρσιτι-

ό» του (ο κύριος με τα παρδαλά) έξ ίσου άστοχο με το εισαγωγικό σημείωμα του συγγραφέα στο πρόγραμμα που, παραφουσκωμένο από κοψίφους ρητορισμούς, σαμπάρει το έργο κάνοντας τόν «αναγνώστη» να νομίζει ότι πρόκειται για κάτι άσημαντο, πράγμα που ο «θεατής» το δικαιεύει γιατί πραγματικά το μονόπρακτο αυτό του Ζακόπουλου που συνδυάζει τήν τραγική πραγματικότητα με το μαύρο χιούμορ είναι έξ ίσου άστιο σαν σάλλησι και σαν έκτέλει, αξιοποιημένο τόσο από τήν σκηνοθεσία του Β. Ρίτσου, τα σκηνικά του Ν. 'Απέργη και τα ήχοφωτιστικά, όσο κι' από τήν δημιουργική απόδοσι του Σπ. 'Ολύμπου (έτοιμοθάνατος) και του Νίκου Φιλίππουλου (θάνατος) με τήν Λ. Βεντουράτου στο ρόλο της οικονομού.

ΤΟ ΤΡΙΤΟ έργο είναι διαφορετικό από τα δύο προηγούμενα, τόσο σαν θέμα, όσο και σαν είδος. Πρόκειται για μια καυστική σάτιρα της πρωτοποριακής τέχνης, εν προκειμένω έφαρμωμένη στην αρχιτεκτονική, μ' έκτροπωτο έναν ασχητόνα που ο φανατισμός των καλλιτεχνικών του παραλογισμών και ή ασίεφρία του για τήν πραγματικότητα της δουλειάς που ανέλαβε, ήτοι να χτίσει ένα διαμέρισμα, τόν παρουσιάζουν κάτι μεταξύ παρανοϊκού και σχιζοφρενικού.

Το έργο έχει ένα πλήθος από έξωφρενικά εύρηματα που ωστόσο βρίσκονται μέσα στην πραγματικότητα της πρωτοποριακής τέχνης και ο παραλογισμός τους υπογραμμίζεται περισσότερο από τήν έδιάττη που πρωτοποριακό που δεν είναι ένας ζωγράφος που — άρτ ή συνθέτης ή ηλεκτρονικής μουσικής, που τους ύφιστασαι για λίγα λεπτά της ώρας, αλλά ένας ασχητόνας που το έργο του είναι υπεύθυνο για τήν διάσπαση της ζωής των πελατών του. Το χιούμορ του έργου και οι έξωφρενισμοί του, καθώς είναι παρμένο μέσα από τήν πραγματικότητα και τόσον, περίτεχνα, σθεδρισμένοι, προσφέρουν στόν θεατή, πέρα από τήν διασκεδαστική ικανοποίησι, και μια στοιχαστική επέκταση δια το «κποι δαίνονμεν».

«Ψυχή τε και σώματι» στυλιζαρισμένος ο Εύας. Πρωτοπαπάς στο ρόλο του ασχητόνα 'Ατι συνεπείς στο ρόλο τους οι δύο πελάτες του, ή Κ. Ρέπα και ο Ν. Κε. δράκας, εξαιρετή ή σκηνοθεσία του Τ. 'Αλκούλη και καλά ναρκητισμοί στο σκηνικό του Κ. Κλουδάτου.